

Kakovostna mladinska književnost kot izziv mladim in odraslim

mag. Tilka Jamnik

Simpozij: 60 LET BRANJA POD POVRŠJEM

- Kakovostna večplastna mladinska literarna besedila so vznemirljivo branje tako mladim kot odraslim,
- ne le (problematični) problemski romani,
- tudi fantastika, poezija idr.,
- slikanice v estetski užitek različno starim bralcem.

- Zaradi večplastnosti literature
- je potrebno poglobljeno branje,
- k čemur lahko prispeva pogovor, predvsem medgeneracijski (MG) pogovor,
- potreben je čas,
- v MG skupini je potrebno spoštovanje, upoštevanje mnenj vseh bralcev (vsak ima pravico do svojega mnenja).
- Tudi vsak bralec v zasebnem branju lahko bere poglobljeno, razmišlja, raziskuje ... ni treba, da se to dogaja v (MG) skupini.

- Zakaj se nekateri odrasli izogibajo vznemirljivim literarnim besedilom, kakršna so tudi kakovostna mladinska (over-cross) besedila?
- Zakaj od mladinske literature pričakujejo in zahtevajo predvsem „vzgojnost“, vzorne književne junake, srečne konce zgodb ... olikan govor idr.?
- Kaj ni takšna literatura zavajajoča? Saj ne nudi spoznavanja sveta in življenja, skozi zgodbe literarnih oseb namreč bralcem ne nudi izkušenj in modrosti, ne privede jih k njim samim, ampak jim nudi le „beg od resničnosti“, eskapizem ...

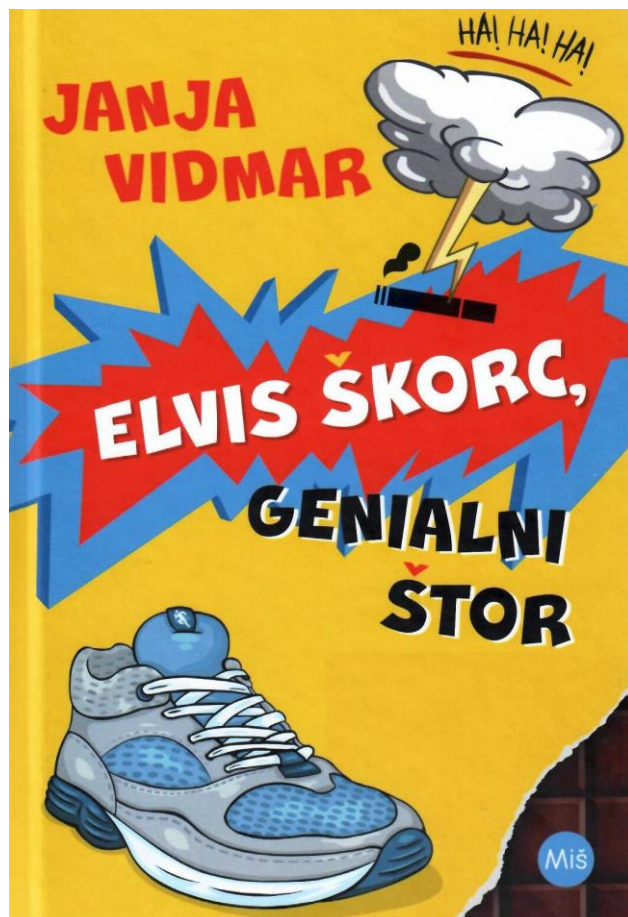
- Vse knjige, ki jih bom omenjala, so predstavljene v Priporočilnici Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS:
<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/>
- V Priporočilnici predstavljamo najnovejše mladinske (tudi poučne) knjige. Objavljenih je že več kot 370 prispevkov, v katerih so predstavljene dobre knjige, ki jih lahko ponudite v branje svojim učencem, otrokom ali vnukom. Pri večini prispevkov so dodane spodbude za branje, ki lahko uporabite za morebitno nadaljnje delo s knjigo in motiviranje mladih bralcev.

Mnenja bralcev

Novost:

- Knjige, ki so predstavljene v Priporočilnici, lahko po novem tudi vrednotite. Pripravili smo tri skupine: mentorji, mladi bralci in starši; mnenja se bodo seštevala po posameznih skupinah in skupno.
- Knjige je mogoče tudi komentirati, a komentarji v poskusni fazi ne bodo javno objavljeni.
- Vabljeni, da novo orodje preizkusite! Pred glasovanjem se je treba registrirati oz. prijaviti, če ste že registrirani.
- Za posamezno knjigo lahko glasujete samo enkrat.

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/elvis-skorc-genialni-stor>

- mladinski roman (Miš, 2017, Rastem s knjigo, 7. raz., 2019)
- družina, ločitev, matere, nosečnost, mladostniki, medosebni odnosi, odraščanje, bratje in sestre, najstniki, konflikti, puberteta
- 3. triletje, srednješolci
- Zakaj odlični duhoviti mladinski roman vzbudi negativna mnenja med nekaterimi vzgojitelji_cami?
- Je kot nalašč za MG branje, v vsakem poglavju nudi iztočnice za pogovor.
- Roman je doživel dramatizacijo (uvrščen je na program Drame Maribor)

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/skrivno-drustvo-krvz>

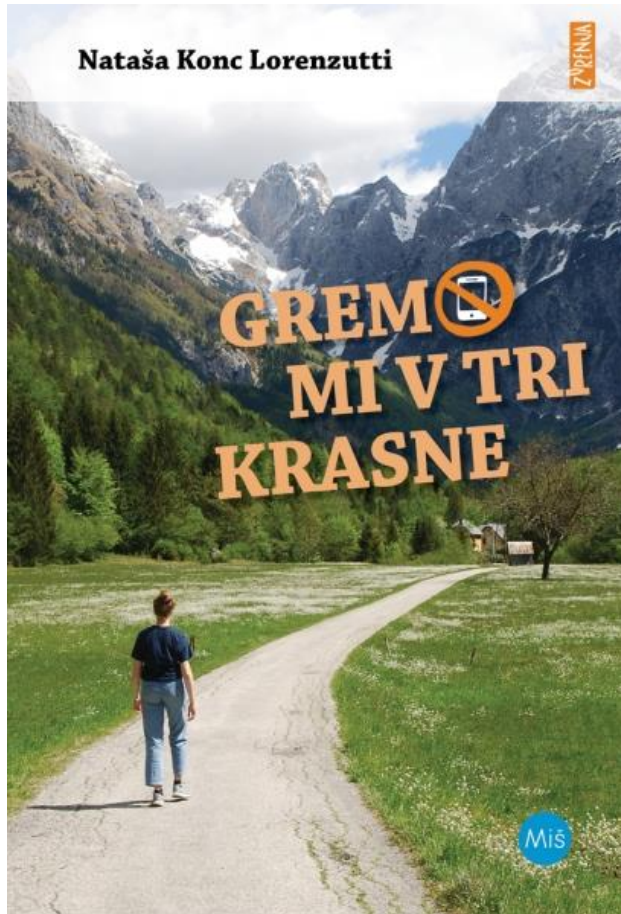
- mladinski roman (Mladinska knjiga, 2020)
- družčine, tatvine, zmaji (bajeslovna bitja), rastline, zemljevidi, biologi, dedki, detektivi, družina, kriminalci, Ljubljana, Ljubljanski zmaj, mitologija, prijateljstvo, pustolovščine, raziskovanje, šole
- 2. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/hci-lune>

- mladinski roman, prvič l. 1995, (DZS, 2020)
- dekleta, odraščanje, ljubezen, mladostniki, medosebni odnosi, družinski odnosi, puberteta
- didaktično gradivo Barbare Hanuš
- 3. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/gremo-mi-v-tri-krasne>

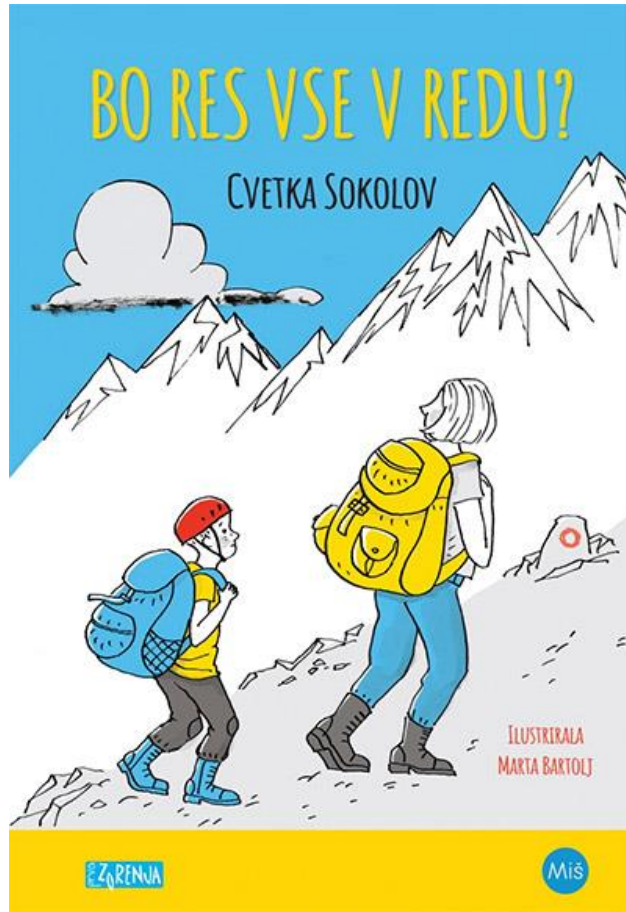
- mladinski roman (Miš, 2020)
- mladostniki, duševne motnje, psihosocialna terapija, digitalna zasvojenost, motnje hranjenja, medosebni odnosi, narava, počitnice, poletni tabori, prijateljstvo, psihosocialna rehabilitacija, socializacija
- 3. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/reci-ki-jih-ne-razumem>

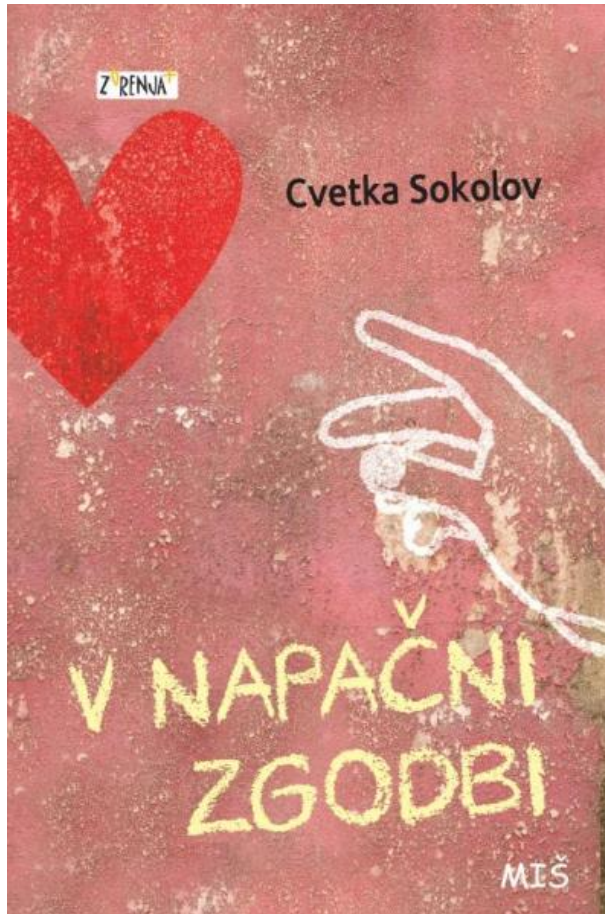
- mladinski roman (Miš, 2020)
- družina, nasilje, prijateljstvo, begavci, matere in hčere, družinski odnosi, družinsko nasilje, dečki, deklice, problemi, psihične travme, sadizem
- 2. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/bo-res-vse-v-redu>

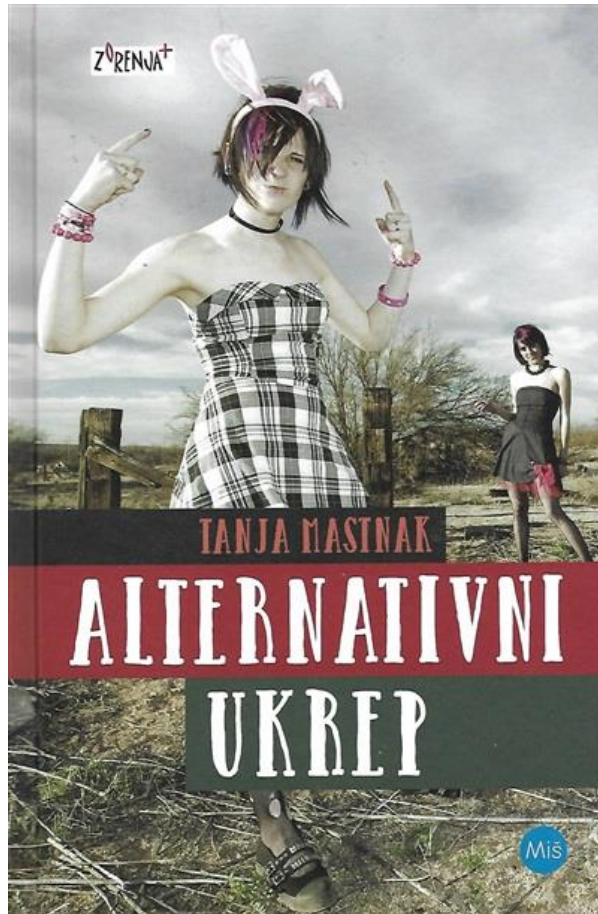
- otroški roman (Miš, 2019)
- homoseksualnost, družinski odnosi, gorske nesreče, babice, drugačnost, fantje, gorske reševalne službe, planinstvo, predsodki, prepiranje, starševstvo
- 2. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/v-napacni-zgodbi>

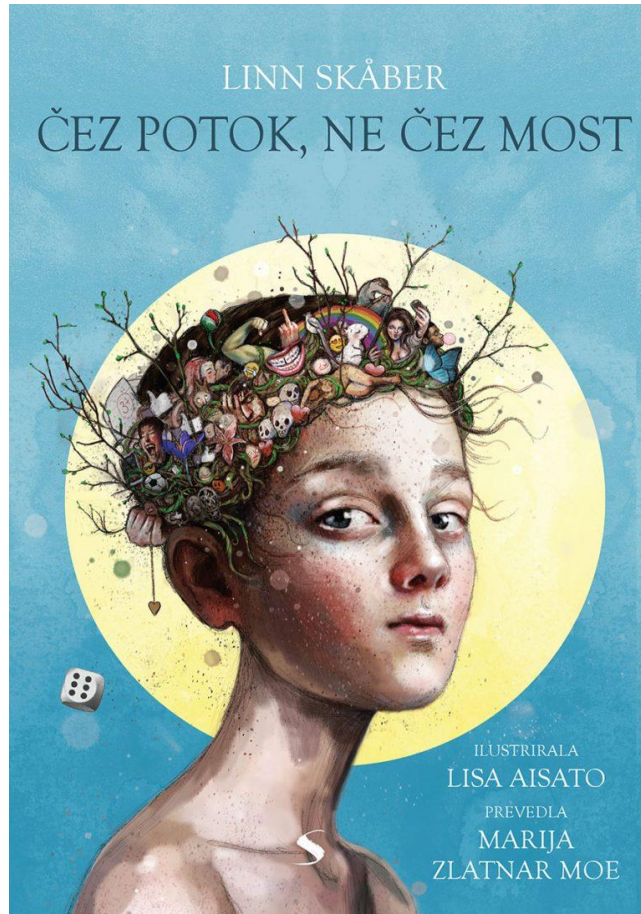
- mladinski roman (Miš, 2017; Rastem s knjigo, 1. let., 2019)
- dijaki, spolnost, učitelji, mladostniki, odraščanje, poezija, dekleta, glasba, pornografija, prešuštvo, učenke, zlorabe
- 4. stopnja

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/alternativni-ukrep>

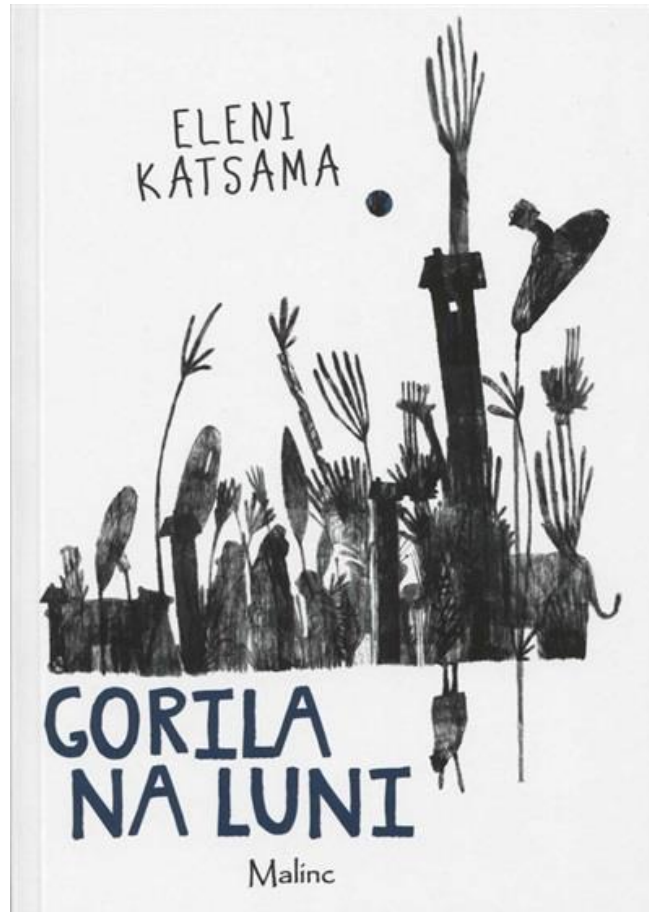
- mladinski roman (Miš, 2020)
- dekleta, odraščanje, mladostniki, medosebni odnosi, droge, narkomanija, srednje šole, prijateljstvo, družabno življenje, družinski odnosi, odnosi med spoloma
- 4. stopnja

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/cez-potok-ne-cez-most>

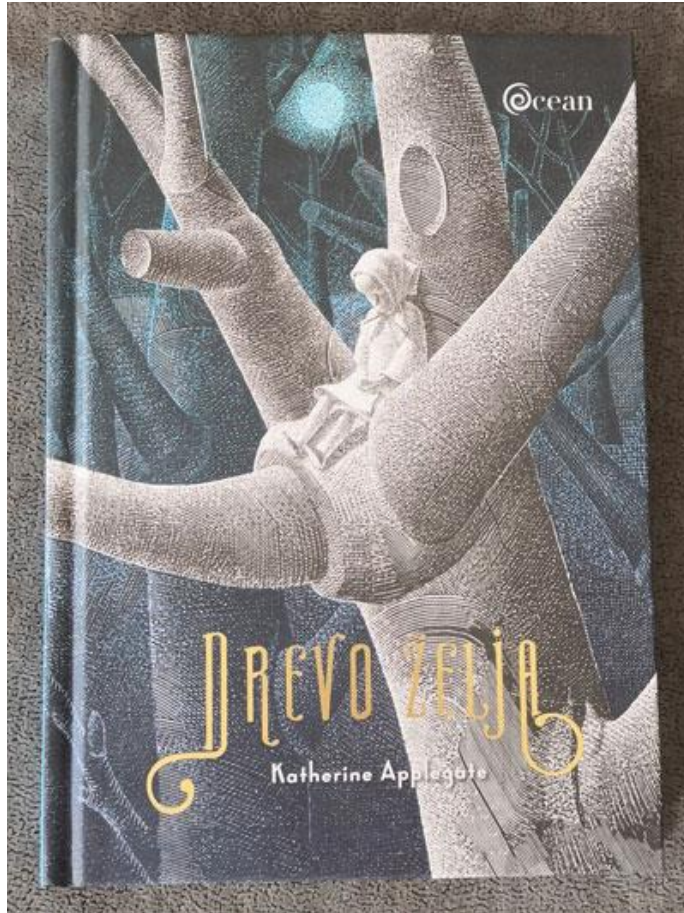
- mladinski roman (Sodobnost International, 2020)
- mladostniki, odraščanje, družbeni problemi, družina, psihosocialne težave
- 3. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/gorila-na-luni>

- mladinski roman (Malinc, 2020)
- dekleta, odraščanje, Grčija, matere in hčere, arheološka najdbe, družina, identiteta, osamljenost, pustolovščine, skrivnosti, slabovidnost, strah, tatvine, upornišтво, vrednote
- 4. stopnja

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/drevo-zelja>

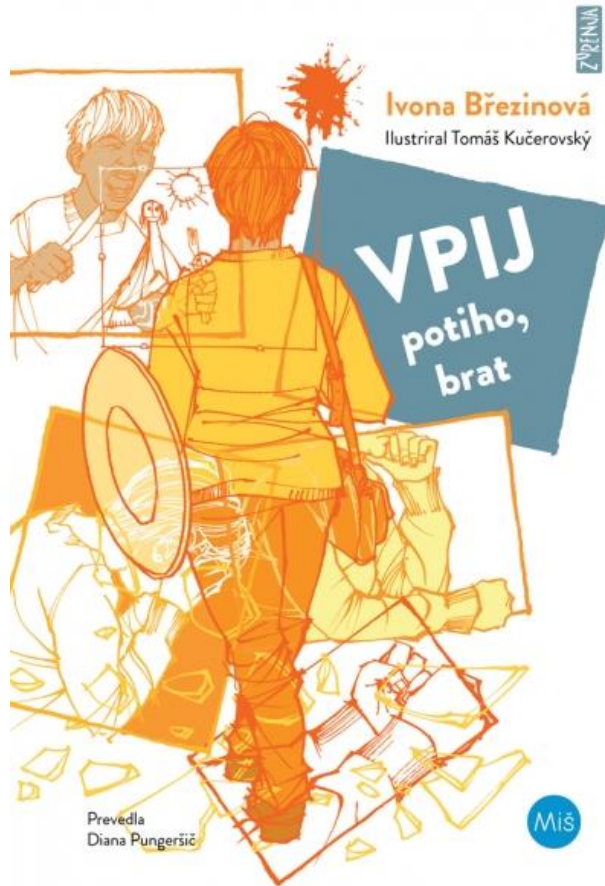
- mladinski roman (Ocean, 2020)
- drevesa, vrane, želje, strpnost, prijateljstvo, deklice, družbeni problemi, naravna dediščina, nesporazum, priseljenci, sosedje, varstvo narave, večkulturnost, življenjska modrost, živali v domišljiji
- 2. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/naravnost-za-nosom>

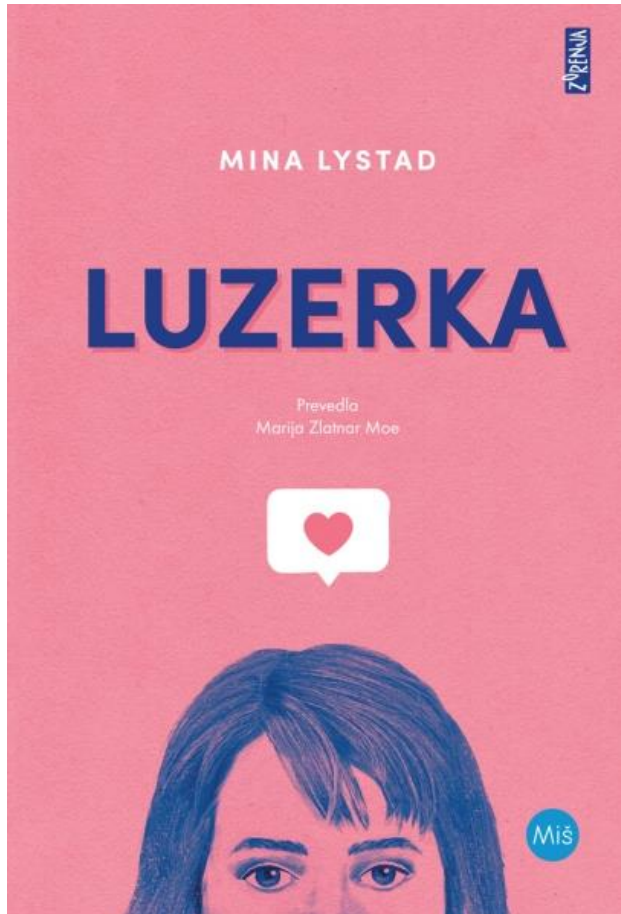
- mladinski roman (Zala, 2020)
- drugačnost, prijateljstvo, šola, sošolci, vrstniki, posmehovanje, zaljubljenost, družine, selitve, različnost, dogodivščine, pogum, jasnovidnost, paranormalno, anagrami
- 2. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/vpij-potiho-brat>

- mladinski roman (Miš, 2020)
- avtizem, bratje in sestre, duševno prizadeti otroci, družinski odnosi, samske matere, družina, preživljanje, fantje, otroci, šola, prijatelji, medosebni odnosi
- 3. triletje
- Vinko Möderdorfer: Kit na plaži

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/luzerka>

- mladinski roman (Miš, 2020)
- mladostniki, odraščanje, družbena omrežja, odnosi med spoloma, videobloganje, identiteta, priljubljenost, zaljubljenost, fantje
- 3. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/instagramerka>

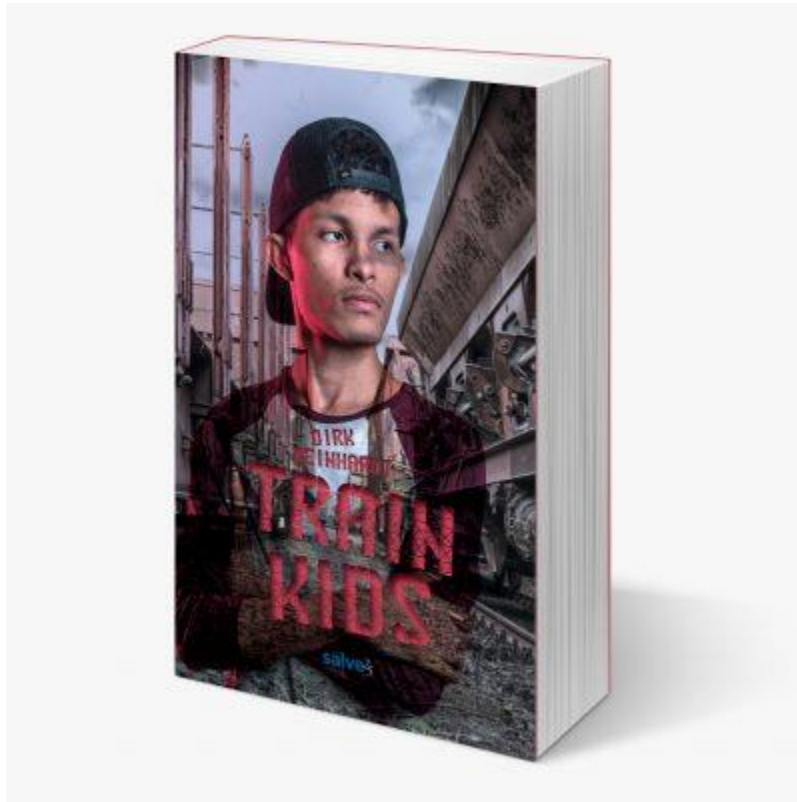
- mladinski roman (Grlica, 2020)
- dekleta, prijateljstvo, socialna omrežja, družinski odnosi, mladostniki, duševna stiska, duševne motnje, Instagram, laž, prehranjevalne motnje, selfiji, spletni portali, zloraba
- 4. stopnja

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/ni-poti-nazaj>

- mladinski roman (Grlica, 2020)
- mladoletne matere, mladostniki, odgovornost, odnosi med spoloma, novorojenčki, rejništvo, duševna stiska, materinska ljubezen
- Anton Ingolič: Gimnazijka (1967)

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/train-kids>

- mladinski roman (Salve, 2020)
- mladostniki, migracije, Mehika, vlaki, Srednja Amerika, migracijske poti, nevarnost, tovarištvo
- 4. stopnja
- France Bevk: Lukec in njegov škorec

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/fant-ti-vendar-zmores>

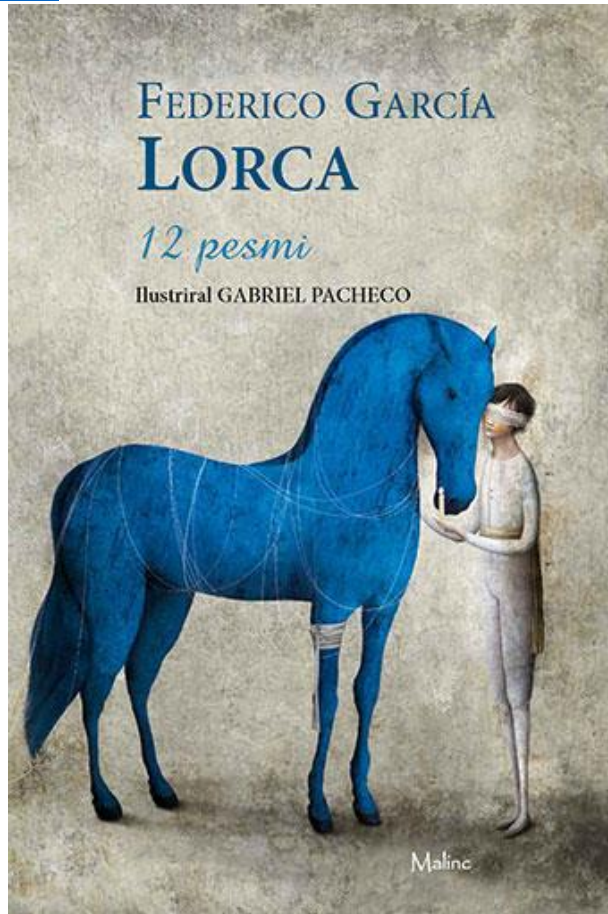
- mladinski roman (Ognjišče, 2020)
- fantje, duševne motnje, družina, nasilje, samomorilnost, alkoholizem, ljubezen, mladostniki, odraščanje, prijateljstvo, psihične travme, šole, družinski odnosi, medosebni odnosi /šole, odnosi med spoloma, ljubezen
- 3. triletje

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/smrt-ni-hec>

- mladinski roman (Miš, 2020)
- smrt, mladostniki, roman, samomor, žalovanje
- 4. stopnja

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=+Lorca&type=31&search=I%C5%A1%C4%8Di>

- Poezija (Malinc, 2020)
- SLOVO
Če kdaj umrem,
svetu naj balkon odpre se.
V dalji deček je oranže.
(Od tu vpijam sliko lepo.)
Žanjec žitno klasje žanje.
(Od tu čutim njega senco.)
Če kdaj umrem,
svetu naj balkon odpre se.

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/pisma-bozicku>

- (Chiara, 2020)
- 1. stopnja
- 15 različnih pisem, ki jih pišejo otroci in tudi starši, nekatera so v verzalkah, želijo si različne stvari, odražajo družinske in družbene razmere, vsa odražajo potrebo po sprejetju in toplini.

HVALA ZA POZORNOST!